

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1987

Vyhlásené: 16. 12. 1987 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 6.2009 do: 31.12.2015

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

98

ZÁKON

z 15. decembra 1987

o osobitnom príspevku baníkom

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Tento zákon upravuje poskytovanie osobitného príspevku baníkom (ďalej len „osobitný príspevok“) ako osobitnej dávky.

Podmienky nároku

§ 2

(1) Oprávneným na priznanie osobitného príspevku, ak tento zákon neustanovuje inak, je fyzická osoba, ktorá

- a) pre dosiahnutie najvyššej prípustnej expozície zo zamestnania v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, v ktorom možno dosiahnuť najvyššiu prípustnú expozíciu, túto prácu ukončila alebo
- b) pre ohrozenie chorobou z povolania zo zamestnania v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky túto prácu ukončila.

(2) Oprávneným na priznanie osobitného príspevku je aj fyzická osoba, ktorá odpracovala najmenej 15 rokov v zamestnaní pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky ako rubač, lámač, razič alebo hľbič, dovŕšila za jeho trvania vek najmenej 50 rokov a prestala túto prácu vykonávať.

(3) Oprávneným na priznanie osobitného príspevku je aj fyzická osoba, ktorá odpracovala najmenej 20 rokov v baníctve v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky v zamestnaní so stálym pracoviskom pod zemou, dovŕšila za jeho trvania vek najmenej 50 rokov a prestala túto prácu vykonávať, ak ďalej nie je ustanovené inak.

(4) Oprávneným na priznanie osobitného príspevku je aj fyzická osoba, ktorá odpracovala najmenej 15 rokov v zamestnaní pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky ako rubač, lámač, razič, hľbič alebo ktorá odpracovala najmenej 20 rokov v baníctve v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky v zamestnaní so stálym pracoviskom pod zemou a prestala túto prácu vykonávať zo zdravotných, organizačných, racionalizačných dôvodov alebo v dôsledku okamžitého skončenia pracovného pomeru z dôvodu, že jej zamestnávateľ nevyplatil mzdu, náhradu mzdy alebo ich časť do 15 dní po uplynutí ich splatnosti, alebo v dôsledku skončenia

pracovného pomeru z dôvodu zrušenia zamestnávateľa, na ktorého majetok bol vyhlásený konkurz, alebo z dôvodu toho, že bola uvoľnená na výkon verejnej funkcie.

(5) Oprávneným na priznanie osobitného príspevku je aj fyzická osoba, ktorá z dôvodu uskutočňovania útlmového programu schváleného vládou Slovenskej republiky prešla zo zamestnania v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, v ktorom je možné dosiahnuť najvyššiu prípustnú expozíciu, v ktorom bola zamestnaná spolu viac ako tri roky, do zamestnania mimo podzemia hlbinných baní.

(6) Nárok na priznanie osobitného príspevku vzniká oprávneným osobám uvedeným v odsekoch 2 až 4 dovŕšením veku 55 rokov.

§ 3

Osobitný príspevok nepatrí, ak tento zákon neustanovuje inak, ak oprávnený na jeho priznanie

- a) je poberateľom invalidného dôchodku vo vyššej alebo v rovnakej výške, ako je osobitný príspevok, na ktorý by mal nárok,
- b) je poberateľom úrazovej renty vo vyššej alebo v rovnakej výške, ako je osobitný príspevok, na ktorý by mal nárok,
- c) vykonáva prácu v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, v ktorom je možné dosiahnuť najvyššiu prípustnú expozíciu,
- d) dovŕšil vek 62 rokov,
- e) je poberateľom starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku alebo
- f) je poberateľom doplácania do priemerného zárobku z titulu ohrozenia chorobou z povolania.

§ 4

(1) Najvyššiu prípustnú expozíciu pre práce na jednotlivých pracoviskách pod zemou v hlbinných baniach určí záväzný posudok príslušného orgánu verejného zdravotníctva. Sledovanie expozície jednotlivých zamestnancov pod zemou v hlbinných baniach vykonávajú zamestnávateľa podľa tohto záväzného posudku.

(2) Zamestnaním mimo podzemia hlbinných baní sa rozumie iné zamestnanie, než sú zamestnania v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach a ostatné zamestnania v baníctve vykonávané pod zemou v hlbinných baniach.

§ 5

Výška a doba poskytovania osobitného príspevku

(1) Výška osobitného príspevku je 80 eur mesačne, ak ide o oprávneného podľa § 2 ods. 1; to neplatí, ak ide o oprávneného podľa § 2 ods. 1 písm. a), ktorý dovŕšil vek 55 rokov.

(2) Výška osobitného príspevku je 350 eur mesačne, ak ide o oprávneného podľa § 2 ods. 1 písm. a) a oprávnený dovŕšil vek aspoň 55 rokov.

(3) Výška osobitného príspevku je 350 eur mesačne, ak ide o oprávneného podľa § 2 ods. 2 až 4.

(4) Výška osobitného príspevku je 80 eur mesačne, ak ide o oprávneného podľa § 2 ods. 5, a poskytuje sa počas

- a) 3 mesiacov, ak bol oprávnený zamestnaný spolu menej ako 5 rokov v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, v ktorom je možné dosiahnuť najvyššiu prípustnú expozíciu, alebo

b) 6 mesiacov, ak bol oprávnený zamestnaný spolu 5 rokov v baničtvie so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, v ktorom je možné dosiahnuť najvyššiu prípustnú expozíciu; doba poskytovania osobitného príspevku sa predlžuje o 3 mesiace za každý ďalší ukončený rok zamestnania, z ktorého vzniká nárok na osobitný príspevok, najviac však o 30 mesiacov.

(5) Oprávnenému uvedenému v § 2 ods. 5, ktorý bol ku dňu prechodu do iného zamestnania rubačom, lámačom, razičom alebo hľbičom, sa poskytuje osobitný príspevok vo výške 80 eur mesačne počas

a) 5 mesiacov, ak bol zamestnaný spolu menej ako 5 rokov v zamestnaní v baničtvie so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, v ktorom možno dosiahnuť najvyššiu prípustnú expozíciu, alebo

b) 16 mesiacov, ak bol zamestnaný spolu 5 rokov v baničtvie so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, v ktorom možno dosiahnuť najvyššiu prípustnú expozíciu; poskytovanie osobitného príspevku sa predlžuje o 3 mesiace za každý ďalší ukončený rok zamestnania, z ktorého vzniká nárok na osobitný príspevok, najviac však o 30 mesiacov.

(6) Ak oprávnený na priznanie osobitného príspevku je súčasne poberateľom invalidného dôchodku alebo úrazovej renty, ktorých výška je nižšia ako osobitný príspevok, na poberanie ktorého má oprávnený nárok, poskytuje sa osobitný príspevok len vo výške rozdielu medzi jeho plnou výškou a invalidným dôchodkom alebo medzi jeho plnou výškou a úrazovou rentou.

(7) Ak oprávnený spĺňa podmienky nároku na osobitný príspevok, prípadne na jeho výplatu len po časť mesiaca alebo ak sa výška osobitného príspevku v priebehu mesiaca zmení, sumy uvedené v predchádzajúcich odsekoch sa pomerne upravujú; pritom denná suma osobitného príspevku je jedna tridsatina príslušnej mesačnej sumy a výsledná výška dávky sa zaokrúhli na celé koruny hore.

(8) Sumy uvedené v § 5 ods. 1 až 5 môže upraviť vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 6

Uplatnenie nároku

(1) Subjekt, u ktorého sa uplatňuje nárok na osobitný príspevok (ďalej len „organizácia“), určí Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom. Finančné prostriedky na výplatu osobitného príspevku poskytuje organizácii Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(2) Organizácia je povinná do dvoch mesiacov po doručení žiadosti doručiť do vlastných rúk žiadateľa písomné oznámenie o tom, či mu bol osobitný príspevok priznaný alebo nie; pred posúdením žiadosti je povinná zaobstarať si všetky potrebné podklady.

(3) Oznámenie organizácie o priznaní osobitného príspevku musí obsahovať údaj, od kedy sa osobitný príspevok priznáva, jeho výšku, dôvody priznania a deň splatnosti, a ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 5, aj dobu jeho poskytovania; oznámenie o nepriznaní osobitného príspevku musí obsahovať dôvody, prečo osobitný príspevok nepatrí. Oznámenie musí vždy obsahovať poučenie o možnosti obrátiť sa na súd.

§ 7

Zmeny v poskytovaní osobitného príspevku

Ak zanikne nárok na osobitný príspevok, prípadne na jeho výplatu alebo osobitný príspevok

patri v inej výške, je organizácia povinná do dvoch mesiacov odo dňa, keď túto skutočnosť zistila, doručiť požívateľovi osobitného príspevku do vlastných rúk písomné oznámenie o tom, od kedy a z akých dôvodov osobitný príspevok nepatrí, nevypláca sa alebo patrí v inej výške; ustanovenie § 6 ods. 3 druhej vety platí aj tu.

§ 8 **Výplata**

- (1) Osobitný príspevok vypláca organizácia mesačne pozadu.
- (2) Osobitný príspevok nepodlieha dani.

Prechod práv a povinností

§ 9

Ak organizácia zanikne, prechádzajú povinnosti ustanovené týmto zákonom na jej právneho nástupcu; ak ho nemá, prechádzajú tieto povinnosti na organizáciu, ktorú určí príslušný ústredný orgán.

§ 10

- (1) Nárok na osobitný príspevok sa nemôže postúpiť.
- (2) Ak oprávnený zomrie, nadobúdajú nárok na sumy osobitného príspevku patriace do dňa jeho smrti postupne manželka, deti a rodičia, ak žili s pracujúcim v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti; podmienka spoločnej domácnosti nemusí byť splnená u detí, ktoré majú nárok na sirotsky dôchodok. Predmetom dedičstva sa uvedené sumy stávajú, ak tieto osoby nie sú.

Premlčanie

§ 11

- (1) Právo na osobitný príspevok sa nepremľčuje.
- (2) Nárok na jednotlivú splátku osobitného príspevku sa premlčuje v jednom roku odo dňa jej splatnosti.
- (3) Ak bol nárok na osobitný príspevok uplatnený po uplynutí doby dlhšej ako jeden rok odo dňa vzniku nároku, patria jednotlivé splátky osobitného príspevku najdlhšie za jeden rok pred dňom podania žiadosti v príslušnej organizácii.
- (4) Premlčacia doba neplynie odo dňa podania žiadosti v príslušnej organizácii do dňa, keď bude doručené oznámenie o priznaní alebo nepriznaní osobitného príspevku, najdlhšie však po dobu dvoch mesiacov.

§ 12

Nárok organizácie na vrátenie jednotlivých splátok osobitného príspevku poskytnutých neprávom alebo v nesprávnej výške sa premlčuje v troch rokoch odo dňa, keď organizácia zistila, že osobitný príspevok bol vyplatený neprávom alebo v nesprávnej výške, najneskôr v desiatich rokoch od jeho výplaty.

§ 13

(1) Poberateľ osobitného príspevku je povinný ohlásiť organizácii, ktorá mu osobitný príspevok vypláca do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodných pre trvanie nároku na osobitný príspevok, jeho výšku a výplatu (§ 3,5). Ak nesplnil túto povinnosť alebo inak vedome spôsobil, že osobitný príspevok bol vyplatený neprávom alebo v nesprávnej výške, je povinný osobitný príspevok alebo jeho časť vrátiť odo dňa, od ktorého nepatrí vôbec alebo od ktorého patrí v nižšej výške; ak uplatňuje nárok na ďalší osobitný príspevok, je povinný ohlásiť organizácii, v ktorej tento nárok uplatňuje, aj skutočnosť, že poberá osobitný príspevok od inej organizácie.

(2) Organizácia je povinná viesť záznamy o skutočnostiach rozhodujúcich pre nárok na osobitný príspevok, jeho výšku a výplatu, to je o dobe a druhu zamestnania, dosahovanej expozícii, prevedení na inú prácu, skončení zamestnania a uvoľnení na výkon verejnej funkcie, a na požiadanie pracujúceho, prípadne inej organizácie, o týchto skutočnostiach vystaviť potvrdenie.

§ 14

Právomoc na rozhodovanie sporov

Spory o nárokoch z tohto zákona rozhodujú sudy. Návrh môže oprávnený na súde uplatniť, len ak mu organizácia neprizná osobitný príspevok, ak nesúhlasí s oznámením organizácie o dni vzniku nároku, jeho výške a dobe poskytovania, splatnosti, zmene alebo o zániku alebo ak mu organizácia nedoručí oznámenie o priznaní alebo nepriznaní nároku do dvoch mesiacov odo dňa, keď jej bola doručená žiadosť o osobitný príspevok.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 16

Osobitný príspevok podľa tohto zákona patrí, ak podmienky jeho priznania boli splnené po 31. decembri 1987.

§ 17

(1) Osobitné príspevky poskytované pracujúcim výbormi podľa predpisov platných pred 1. januárom 1988,⁷⁾ na ktoré trvá nárok ku dňu účinnosti tohto zákona, sa považujú za osobitné príspevky podľa tohto zákona. Na sumy uvedené v § 5 ich na žiadosť pracujúceho upraví a za podmienok ustanovených týmto zákonom bude ďalej vyplácať organizácia, v ktorej pracujúci naposledy vykonával zamestnanie uvedené v § 2 ods. 1. Obdobne sa postupuje v prípadoch, keď osobitný príspevok baníkov nie je ku dňu účinnosti tohto zákona vyplácaný len s ohľadom na výšku dosahovaného zárobku.

(2) Žiadosť o úpravu výšky osobitných príspevkov priznaných podľa predpisov platných pred 1. januárom 1988⁷⁾ sa musí doložiť potvrdením národného výboru, ktorý osobitný príspevok dosiaľ vyplácal, o nároku naň a o jeho výške.

(3) Nároky na osobitné príspevky, ktoré vznikli podľa predpisov platných pred 1. januárom 1988,⁷⁾ ale neboli ku dňu účinnosti tohto zákona priznané, treba uplatniť na príslušných národných výboroch za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. januárom 1988 najneskôr do 31. decembra 1988. Po priznaní nároku sa postupuje podľa predchádzajúcich odsekov.

§ 17b**Prechodné ustanovenie k právnej úprave účinnej od 1. júna 2009**

(1) Nárok na osobitný príspevok, ktorý vznikol podľa právnej úpravy účinnej do 31. mája 2009, nezaniká ani po 1. júni 2009, ak podľa právnej úpravy účinnej od 1. júna 2009 nárok na osobitný príspevok nevzniká.

(2) Osoby, ktoré vyplácali osobitný príspevok podľa právnej úpravy účinnej do 31. mája 2009, sú povinné odovzdať písomnú dokumentáciu preukazujúcu oprávnenosť nárokov poberateľov osobitného príspevku organizácii podľa § 6 ods. 1 do 31. mája 2009 a v mimoriadnom prípade najneskôr do 31. júla 2009.

(3) Poberateľ osobitného príspevku podľa platnej právnej úpravy účinnej do 31. mája 2009 nie je povinný uplatňovať si nárok na osobitný príspevok; výška osobitného príspevku sa upraví podľa platnej právnej úpravy účinnej od 1. júna 2009. Ak organizácia podľa § 6 ods. 1 nezačala vyplácať od 1. júna 2009 upravenú výšku osobitného príspevku, doplatí rozdiel medzi osobitným príspevkom vyplácaným podľa predpisu účinného pred 1. júnom 2009 najneskôr do 31. augusta 2009.

§ 17c**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa v čl. II bod 1. zákona č. 160/1989 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom.

§ 19

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1988.

Čl. IV

Pokiaľ sú nároky podľa

a) zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení zákona č. 160/1989 Zb., podmienené zaradením zamestnania do I. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia, hodnotí sa na účely týchto predpisov po 31. máji 1992 také zamestnanie podľa predpisov o sociálnom zabezpečení platných k 31. máju 1992, pokiaľ bolo také zamestnanie zaradené do I. pracovnej kategórie k tomuto dňu.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

6) § 8, 14, § 15 ods. 2 až 5 a § 16 zákona o sociálnom zabezpečení.
Nariadenie vlády ČSSR č. 117/1988 Zb.

7) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č.129/1979 Zb. o pracovnom uplatnení a hmotnom zabezpečení pracovníkov v baníctve trvale nespôsobilých na doterajšiu prácu v znení vyhlášok č.21/1982 Zb. a č.145/1982 Zb. a zákona č.62/1983 Zb. o vernostnom prídavku baníkov. Úprava Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 3. júla 1970 č. F V/1-662/70-1142 o opatreniach na prehĺbenie hmotného a sociálneho zabezpečenia uvoľňovaných a prevádzaných pracovníkov v baníctve. Úprava Ministerstva práce a sociálnych vecí a Ministerstva baníctva por. č.9/1968 o opatreniach na prehĺbenie hmotného a sociálneho zabezpečenia uvoľňovaných a prevádzaných pracovníkov v baníctve (reg. v čiastke 45/1968 Zb.).

